

Cultuur voor Jongeren: De Kansen en Uitdagingen in Midden-Holland

Onderzoek naar cultuurparticipatie onder jongeren (12-27 jaar)

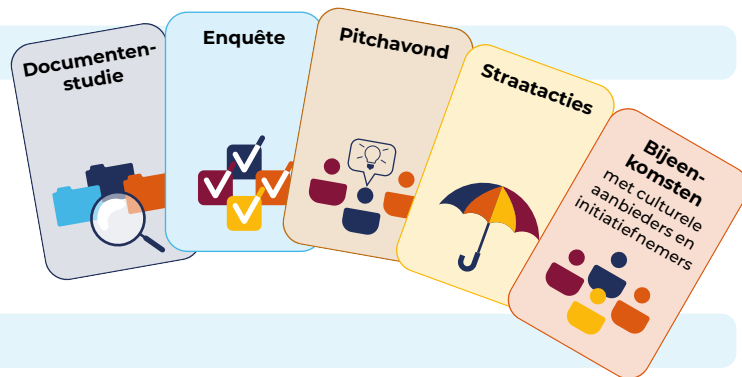
Het culturele aanbod in Midden-Holland, bestaande uit de gemeenten Gouda, Waddinxveen, Zuidplas, Krimpenerwaard en Bodegraven Reeuwijk, moet beschikbaar zijn voor alle inwoners. Jongeren moeten de kans krijgen om door cultuur verrast en geïnspireerd te worden en hun talenten te ontdekken. Jongeren zijn echter nog niet goed genoeg in beeld. De gemeente Gouda heeft daarom namens de regio aan Berenschot gevraagd om een onderzoek uit te voeren onder jongeren (12 t/m 27 jaar).

Onderzoeksaanpak & methoden

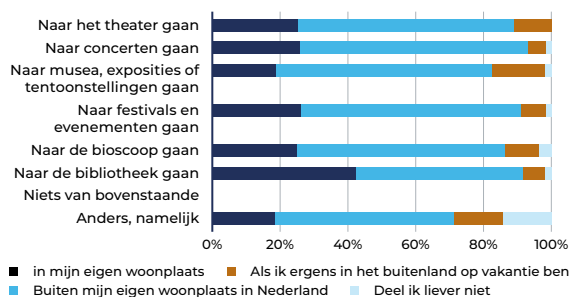
We hebben het volgende onderzocht:

- Huidige cultuurparticipatie van jongeren.
- Kwetsbare factoren en belemmeringen voor participatie.
- Behoeften en missende elementen in het aanbod.
- Kansen en stimulerende factoren voor participatie.

Facts & Figures

Antwoorden op de vraag "waar doe je deze dingen als bezoeker vooral?"

93%

doet aan
passieve
participatie

76%

doet aan
actieve
participatie

In totaal hebben er rond de 320 jongeren meegedaan aan het onderzoek. Wat blijkt? **Veel jongeren doen aan cultuur!** Ze gaan vaak naar de bioscoop of naar festivals, en doen veel aan 'beelden kunst maken' (bijv. tekenen of graffiti), fotograferen en filmen, of muziek maken. Jongeren doen met name aan cultuur voor de gezelligheid, als ontspanning of om nieuwe dingen te leren. Jongeren doen passieve activiteiten vooral buiten hun eigen woonplaats. Voor jongeren die in andere Midden-Hollandse gemeenten dan Gouda wonen is dat zelfs wat vaker (ca. 10%).

Jongeren zien hun activiteiten vaak niet als cultureel of creatief, ze blijken een smalle perceptie van cultuur te hebben. Dit komt overeen met ander onderzoek.

Veelvoorkomende belemmeringen voor cultuurparticipatie zijn: tijdgebrek, geen aansluiting van het aanbod bij interesses, denken dat er geen aanbod is en daarna komt pas als reden de kosten van de activiteit.

Jongeren kennen eigen culturele interesses nog niet goed. Als je ze keuzes voorlegt, kunnen ze vooral aangeven wat hen aanspreekt qua opzet/vorm, nog minder de inhoud.

Zichtbaarheid & vindbaarheid van het cultuur aanbod kan beter. Jongeren die wél iets willen doen weten vaak niet waar ze moeten zoeken.

Het sociale aspect (wie komt er nog meer?) is heel belangrijk vaak zelfs nog belangrijker dan de activiteit zelf en al helemaal de aanbiedende partij. Het kan stimulerend, maar ook ontmoedigend werken.

Er is behoefte aan aanbod dat beter aansluit op de interesses van jongeren. **Ze missen variatie en geven de voorkeur aan kortlopende maar terugkerende of tijdelijke pop-up evenementen en activiteiten.**

Wat is er aan de hand?

We zien een aantal patronen, structurele uitdagingen en kansen in de relatie tussen jongeren en cultuurparticipatie

1 Jongeren nemen vaker passief deel aan cultuur dan actief. Dit is in lijn met een bredere maatschappelijke trend waarbij we zien dat consumptie, en het delen van belevenissen (online met volgers op social media, en fysiek met vrienden) belangrijker wordt gevonden door jongeren. Actieve deelname kan een persoonlijke en kwetsbare ervaring zijn, die jongeren vaak liever meemaken in een veilige, individuele setting. Ook hier is een verband te vinden met digitalisering. Platforms zoals TikTok bieden de mogelijkheid om nieuwe creatieve skills aan te leren op je eigen tempo in een veilige setting, zonder druk van een leraar of andere deelnemers. Het staat verbinding met andere beoefenaars of culturele organisaties echter wel in de weg. Hoewel sommige jongeren wel degelijk actief willen participeren in groepsverband, weten de meeste jongeren nog niet wat ze leuk of interessant vinden.

2 Deelnemen aan cultuur wordt lastiger voor jongeren naarmate ze ouder worden, door toenemende verantwoordelijkheden zoals studie en werk. Daarom kunnen culturele activiteiten waarbij langdurige betrokkenheid vereist is, afschrikken. Daarnaast speelt het sociale aspect een cruciale rol in cultuurparticipatie: jongeren nemen eerder deel als vrienden of leeftijdsgenoten ook aanwezig zijn. Een gebrek aan sociaal comfort kan hen weerhouden van deelname.

3 Er is een mismatch tussen (de zichtbaarheid van) het culturaanbod in Gouda en de behoeften van jongeren. Hoewel er veel voor hen wordt georganiseerd, weten ze vaak niet wat er beschikbaar is. Jongeren zoeken cultuur ook vaak buiten Gouda, in grotere steden met een breder aanbod. Dat hoeft geen probleem te zijn, zeker niet voor de 18-plussers die gewend zijn om te reizen. De uitdaging is om strategische keuzes te maken: verbeteren wat er al is of investeren in nieuwe, ontbrekende culturele activiteiten?

Aanbevelingen

- 1** *Flexibel en gevarieerd aanbod: Bied spontane en kortlopende evenementen aan die passen bij jongeren hun wisselende interesses en schema's*
- 2** *Innovatieve samenwerkingen en cross-overs: Werk samen in de culturele sector om nieuwe evenementen te creëren en jongeren meer inspraak te geven in het aanbod*
- 3** *Verbeterde zichtbaarheid en passende taal: Zorg voor een centrale online plek (bijv. Instagram) met duidelijke communicatie die jongeren aanspreekt en 'cultuur' breder definieert*
- 4** *Laagdrempelige en veilige omgeving: Creëer een sfeer waarin jongeren zich welkom voelen, met ruimte voor hybride deelname en inspiratie door peers en rolmodellen.*
- 5** *Strategische focus en realistische doelen: Richt op haalbare groepen (bijv. jongeren onder de 18) en ontwikkel ontmoetingsplekken met ruimte voor zelfexpressie en begeleiding.*
- 6** *Erken diversiteit onder jongeren: Benader jongeren als diverse groepen en bied activiteiten aan in kleinere, veilige settings om inclusiviteit te bevorderen.*

Deze inzichten kunnen culturele organisaties helpen om hun aanbod beter op jongeren af te stemmen, en het helpt de gemeente om de sector daarbij te ondersteunen.